

1. Akdi sonraki bir zamana bağlayan bu şartlaraadı verilmektedir

“muzaf şartlar”

2. Aşağıdakilerden hangisi muzaf şarta örnek olamaz.
- a. Bu evi bir yıllığına şu fiyata gelecek ayın başından itibaren sana kiraya verdim
 - b. malımın 1/3'ünü falan kişiye veya kuruma vasiyet ettim
 - c. “falan tarihten sonra dükkânı sana kiraladım” şeklinde îcâb ve kabul ile tamamlanan bir icâre akdi
 - d. falan ay geldiğinde evimi şu fiyata bir yıllığına sana kiraladım

D

3. Akdin kuruluşunun, ifade edilen zamana şart koşulanın şarta bağlanması gibi bağlandığı koşullara şart denir.

TA'LİKİ

4. “Malın müşteriye nakli müşteri tarafından kendi imkânları ile sağlanır. Ancak akdin, “malın müşteriye teslimi” ile şartı konulması sonucunda bu yükümlülük (itizam) satıcıya yüklenmiş olur.” yukardaki akde konulan şart, hangi şart çeşidine örnektir?

TAKYİDİ ŞART

5. Hangisi caiz bir şarttır?
- a. Ali'nin başkasına satmamak şartıyla arabasını hasan'a satması
 - b. İcare akdinde kiranın ay sonuna ödenme şartının getirilmesi.
 - c. Ortaklardan birine belirli bir miktar kar vermek şartıyla kurulan şirket
 - d. Hiçbiri
 - e. Hepsi

B

6. Akdin kuruluşu esnasında akdin taraflarından birinin veya her ikisinin akdi onaylamak veya feshetmek için belirli bir süreyi şart koşması ile ortaya çıkan ve bu hakka sahip olan kişiye tek taraflı olarak akdi feshetme yetkisi veren muhayyerlik hangisidir?

ŞART MUHAYYERLİĞİ (HIYÂRU'Ş-ŞART)

7. Şart muhayyerliği talep edilip belirli bir süre söylenmemişse muhayyerlik kendiliğinden oluşur. D/Y

Y

8. Şart muhayyerliği ile ilgili hangisi yanlıştır?
- a. İmam Ebû Hanife ve Şâfiî'ye göre şart muhayyerliğinin süresi üç günden fazla olamaz

- b. Ebu Yusuf ve Muhammed ile Ahmed b. Hanbel'e göre süre belirli olmak şartı ile uzun bir süre muhayyer kalınabilir
- c. İmam Mâlik'e göre muhayyerliği taraflar tayin edebilirse de, mala göre değişir
- d. Ebu Hanife'ye göre muhayyerlik hakkını fesih şeklinde kullanacak olan müşteri bu hakkını ancak satıcının yanında kullanarak malı reddeder
- e. Malik, Ebu Yusuf, Şafiî ve Ahmet b. Hanbel'e göre, muhayyerliğini akdin feshi yönünde kullanacak tarafın bunu satıcının yanında yapması şarttır.

E

9. Müşteri satıcının muhayyerlik hakkı bulunan malı teslim alır ve elinde telef olursa anlaştıkları bedeli (semen-i müsemma) değil, kabzettığı gündeki değerini ödemesi gerekir D/Y

D

10. Satıcının, müşterinin rağbet ettiği bir vasıfla niteleyerek sattığı bir malda bu vasf bulunmayışı halinde müşteri için oluşan muhayyerlik hangisidir?

VASIF MUAYYERLİĞİ (HIYÂRU'L-VASF)

11. Satıcının sağlamal olduğunu söyleyerek sattığı ineğin sütten kesilmiş olduğu ortaya çıkınca müşteri vasıf muhayyerliğine sahip olur. D/Y

D

12. Vasıf muhayyerliği bulunan müşteri satın aldığı malda mülkiyet gereklerinden olan bir tasarrufta bulunsa da muhayyerlik devam eder. D/Y

Y

13. Tarafların belirli bir vakte kadar bedelin ödenmesini, ödenmediği takdire akdin geçersiz olması şartıyla anlaşmış olmaları halindemuhayyerliği oluşur

NAKİT MUHAYYERLİĞİ (HIYÂRU'N-NAKD)

14. İki veya üç kıyemî malın fiyatları ayrı ayrı belirlenerek müşterinin dilediğini alması veya satıcının dilediğini vermesi şeklindeki bir satışta oluşan muhayyerlikdr.

TA'YİN MUHAYYERLİĞİ (HIYÂRU'T-TA'YİN)

15., bir malı görmeden alan müşterinin görünce kabul etmek veya akdi feshetmek hakkına sahip olmasıdır.

GÖRME MUHAYYERLİĞİ (HIYARU'R-RU'YE)

16. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a. Nakit muhayyerliği bulunan müşteri muhayyerlik süresi içerisinde vefat ederse akit batıl olur

- b. iyi, orta ve düşük kalite üç top kumaşın fiyatı ayrı ayrı belirlenip üç veya dört gün içerisinde müşterinin dilediğini satın alması şartıyla satıcı birini satsa; müşteri de bu şekilde kabul etse akit kurulmuş olur
- c. Malı görmemiş olan müşteri bedeli ödemeye zorlanamaz
- d. Görme muhayyerliği bulunan müşteri bu hakkını zaman ile sınırlı olarak kullanabilir.
- e. Şâfiî mezhebi dışındaki hukuk ekolleri âmânın vasfını bilmediği bir mal satın aldığı anda görme muhayyerliğinin bulunduğunu kabul ederler.

D

17. Hanefi hukukçulara göre muhayyerlik dört yerde söz konusu olur. Buna göre aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Akdin konusunun (mebi') deyn olduğu selem akdinde mebî (teslim edilecek mal) hakkında müşterinin muhayyerliği yoktur.
- b. icâre akdinde görme muhayyerliği vardır.
- c. Misli bir mal taksim edildiğinde (ifraz) görme muhayyerliği yoktur
- d. Bir mal davasında görmediği bir mal karşılığında sulh olan kişi, görmediği malı görünce muhayyerdir. Dilerse kabul eder, dilerse redderek akdi fesheder
- e. Hepsi

E

18. İslam hukukçuları malın bir kusurunu gizlemeyi (tedlîs), olarak adlandırıp aldatılan tarafa akdi feshetme hakkı tanıdığı konusunda görüş birliğine varmışlardır.

AYIP MUHAYYERLİĞİ (HIYARU'L-AYB)

19. Tazmin noktasında satıcının malın kusurunu bilip gizlemesi ile kusurdan habersiz olması arasında fark vardır D/Y

Y

20. Selçuk, arabasının motorunda bir sorun olduğunu bildiği halde bunu söylemeyerek "çıkacak sorunlardan mesul olmadığı" şartı ile arabasını hasan'a satmıştır. Hanefiler dışındaki hukukçulara göre bu duruma nasıl hükmedilir?

SAHİH/GEÇERLİ KABUL EDİLMEZ VE AYIBI GİZLEYEN KİŞİ (MÜDELLİS) TAZMİN İLE SORUMLU TUTULUR

21. Satıcının ihtiyat şartı olarak malın ayıbından sorumlu olmadığını şart koşması veya müşterinin malı kusuru ile birlikte kabul ettiğini beyan ettiği bir akitte ayıp muhayyerliği yoktur D/Y

D

22. satım ve icâre gibi ivazlı akitlerde taraflardan birinin gerçek dışı sözlü ve fiili araçlarla diğer tarafı akdi kurmaya sevk ve teşvik ederek aldatmasıdır..... ise, ivazlı bir akitte akdin konusunun değerinde veya vasfında aldanmadır.

ĞABN / TAĞRİR

23. Fâhiş ğabn tağrİR ile birlikte bulunduğunda aldanana tarafın akdi feshetme hakkı doğar. Fâhiş ğabn ile aldatılan (tağrİR) kişinin vefatı halinde muhayyerlik hakkı varislerine intikal etmez D/Y

D

24. Meclis biriliğini, mekan birliğı olarak anlayan VE hukukçular, tarafların akdi gerçekleştirdikleri mekanı terk etmedikleri sürece muhayyer oldukları kanaatindedirler.

ŞÂFİİ VE HANBELİ (DURUM BİRLİĞİ OLARAK ALANLAR: HANEFİ VE MALİKİ)

25. Akitin iradi olarak bozulmasına....., tarafların iradesi dışındaki bir sebeple bozulmasına iseadı verilir.

FESİH / İNFİSAH

26. İki tarafı bağlayıcı akitlerde bazı durumlarda taraflardan birine tek taraflı fesh hakkı verilebilir. D/Y

Y

27. Nikah akdi dahil bütün akitler de taraflar ikâle yolu ile akdi feshedebilir D/Y

Y (nikah hariç)

28. Rehin akdi gibi akdin taraflarından biri için bağlayıcı olmayan akitleri yalnızca bu kişi tek taraflı irade ile feshedebilir. D/Y

D

29. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a. Eğer akit mali türden ivazlı bir akit ise, taraflar akde binaen malik olduklarını karşılıklı iade etmek durumundadırlar
- b. Akdin bozulup akdin konusunun bir kısmı için ayn olarak iadesi mümkün olursa iadesi mümkün için akit fesholur diğeri için fesh olmaz.
- c. Akdin bozulması, kurulmasıyla birlikte derhal sonuçlarını doğuran fevrî akitlerde geçmişe dönük olarak her iki bedelin (ivaz) iadesini gerektirir
- d. Eğer akdin konusunun bir kısmı mevcutsa mevcut kısım için fesh (ikâle) tatbik edilebilir
- e. Hiçbiri

E

30. Fıkıh literatüründe değış-tokuş ve satım akdi anlamına gelen kavramlar Vedir.

BEY – ŞİRA

31. Satım akdinin meşrutiyetinin delili olan ayetler hangileridir?

**ALLAH ALIŞVERİŞİ HELAL KILDI (BAKARA S.275)
RIZASINA DAYANAN TİCARET HARİÇ (NİSA S. 29)**

32. Satım akdinin rüknüve.....dür. Sıhhat şartı ise taraflarındir.
İCAP-KABUL / EHLİYETİ

33. Satım akdinin konusudır.
MAHAL (MAL)

34. Satım akdinin hükmü nedir?

**EĞER ŞARTSIZ BİR SATIM AKDİ İSE SATILAN MALDA (MEBİ) MÜŞTERİNİN; BEDEL (SEMEN) ÜZERİNE
İSE SATICININ MÜLKİYETİNİN SABİT OLMASIDIR.**

35. Malın altın,gümüş ve tedavüldeki para karşılığında satılması nasıl bir satım akdidir?

MUTLAK

36. Malın malla satılmasıdır. Kavram verilen adı açıklayınız.

TRAMPA

37. Satıcının malın sermayesi hakkındaki açıklaması esas alınarak kurulan satım akdineadı
verilir

BEY'U'L-EMÂNE

38. Osman almış olduğu malın sermayesinin üstüne 5 lira kar koyarak mahmuta satmıştır.aldığı başka bir
malı ismail'e sermayesine vermiş ve elinde biriken ve satmakta güçlük çektiği başka bir mli da %5
zararla ibrahim'e satmıştır. bu malların alış fiyatını müşteriye açıklamıştır. Bu üç satım akdinin adlarını
sırayla yazınız.

(BEY'U'L-MURÂBAHA) (BEY'U'T-TEVLİYE) (BEY'U'L-VADÎA)

39. Satıcının alış fiyatını müşteriye söylemeden pazarlık ile malını satması nasıl bir satım akdidir?

(BEY'U'L-MUSÂVEME) GÜVEN ESASINA DAYALI OLMAYAN

40. Malın bedeli peşin mal vadeli olursa bu akit , mal peşin bedel vadeli olursa
olur.

SEMEN AKDİ / NESİE AKDİ

41. Vadeli satımlarda vadeden kaynaklı bir fazlalık faizdir. D/Y

Y

42. Satım akdinde hükmün bağlandığını gösteren delaletle Denir.

İRÂDE BEYANI

43. Emir kipiyle satım akdini caiz görmeyen mezhep hangisidir?

HANEFİ

44. Satım akdinde bunun karşılığında razı oldum, şunun karşılığında sana verdim, şunun karşılığında al gibi ifadelerle satım akdi kurulabilir. Çünkü akitlerde aslolan lafız değil manadır. İfadesi mecellede nasıl ifade edilir?.

“UKUDDA İTİBAR MEKÂSİD VE MEÂNİYEDİR. ELFAZ VE MEBÂNİYE DEĞİLDİR” (MECELLE, MD. 3.)

45. Arapçada satım akdinin kurulması için kullanılan fiil kipi geçmiş zaman (mazi) kipidir. Türkçe’de bu durum hangi kiplerle geçerlidir?

GEÇMİŞ VE ŞİMDİKİ ZAMAN

46. Hanefi mezhebi emir kipiyle satışı caiz görmezken mecelle bu durumu bir şarta bağlı olarak kabul eder. Bu şart hangisidir?

EMİRDEN KAST ŞİMDİKİ ZAMAN İSE (İKTİZA)

47. Alinin dili tutulmuş ve iki gün sonra düzelmiştir. Alinin dil tutulma anında işaretle malını satması caiz midir? Neden ?

CAİZ DEĞİLDİR. ÇÜNKÜ İŞARET ÜZERİNDE UZLAŞILMIŞ VE MALUM OLD.ZAMAN MUTEBER OLUR.

48. Tamamı tek akitle satılan bir malın satıcı yada alıcı tarafından bir kısmının kabul edilmesi caiz olmaz.D/Y

D

49. Amanın satım akdine taraf olması caizdir ve görme muhayyerliği hakkı vardır. Bu muhayyerlik ne zaman sona erer?

3 GÜN GEÇMESİ YADA TATMA,KOKLAMA MALIN VASIFLARININ AKTARILMASI İLE

50. Satım akdinin konusudır.

MAL

51. Klasik hanefi ictihadı mal değeri olan maddi varlıklardır. Sonraki dönem Hanefiler tedavülü alışlagelmiş hak ve menfaatleri de mal saymışlardır. D/Y

D

52. köpek, pars/jaguar ve eğitilmiş olsun olmasın yırtıcı hayvanları satmak caizken, Haşerât, yılan, akrep, keler, kirpi vb. satımı caiz değildir. Bu ayrıma sebep olan durum hangisidir?

KENDİLERİNDEN FAYDA GÖRÜP GÖRÜLMEMESİDİR.

53. Aşağıdakilerden hangisi / hangileri doğrudur?

- a. Yırtıcı, saldırgan köpeğin satışı caiz değildir (Ebu Yusuf)
- b. Ebu Hanife yengeç, kaplumbağa ve kurbağanın canlısını satmak caizdir der.
- c. Ebu Hanife maymun satmak caizdir der. (derisinden yararlanılır)
- d. Hepsi

D

54. Satım akdinin konusu olan malda bilinmezliğin olmaması şarttır. Bu cehalet tayin ile ortadan kalkar. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.

- a) Hazırda olmayan mal hacim (keyfi) veya vezni (ağırlık) vya benzer büyüklükte (mütekarib) bir mal ise numunesini görmek tamamını görmek gibidir.
- b) Eğer mal numuneden farklı çıkarsa ayıp muhayyerliği bulunur.
- c) Elbise ve hayvan gibi numune ile bilinmeyen bir malsı vasıflarını ifade etmek gerekir. Bu durumda görme muhayyerliği vardır.
- d) Yiyecek ve hububatın kendi cinsi dışındaki bir karşılıkla yada semenle satışı caizdir.
- e) Bir malın kendi cinsiyle satışı caiz değildir.

D

55. Ölçüsü bilinmeyen bir kapla yada ağırlığı bilinmeyen bir taşla malın satılması hangi şartla caiz olur?

PEŞİN OLMASI DURUMUNDA CAİZ OLUR. SELEM AKDİNDE CAİZ OLMAZ.

56. Bir yığın malın her birölçeği bir dirhemden satılsa miktar bilinmediği sürece satış sadece bir ölçek için geçerli olur. Çünkü yığının miktarında bilinmezlik vardır görüşü kime aittir?

EBU HANİFE

57. Yukarıda zikredilen satış malın (yığın) tamamı için caiz olmuştur. Çünkü bilinmezliğin giderilmesi mümkündür. Ve alıcıya muhayyerlik vardır. Görüşü kime / kimlere aittir?

EBU YUSUF / İMAM MUHAMMED

58. Ahmet beslediği koyunların tanesini 1000 tl'den Ali'ye satmak istmektedir. Bu satış ebu hanife'ye göre nasıl hüküm bulur? Nedenini yazınız.

CAİZ OLMAZ. ÇÜNKÜ CİNSLER AYNI FAKAT NİTELİKLERİ FARKLI OLD.İÇİN FASİTTİR.

59. Bir miktar (yığın)mal miktarı söylenmek şartıyla satılıyor.

I) mal sayıldığında belirtilen miktarın altında çıkıyor.

II) mal söylenilen miktardan fazla çıkıyor.

yukarıdaki iki durum göz önüne alındığında ebu Hanife'ye göre hangisi yanlıştır?

- a) İlk duruma göre mal konusunda müşteriye muhayyerlik değer akdi fesh edebilir. Çünkü akit bölünmüştür.
- b) İlk duruma göre müşteri eksik çıkanın bedelini vermeyip mevcudun birimi üzerinden alabilir.
- c) İkinci duruma göre satış caizdir. Fazlalık müşterinin olur.
- d) Satış caizdir. Fazlalık mal sahibinindir.
- e) Hiçbiri

C

60. Malın vezninde değil de vafında eksiklik yada fazlalık olması durumunda hükmü nasıl olur yorumlayınız.?

MAL ALICI TARAFINDAN MİKTAR (SEMEN) EKSİLTMEDEN KABUL EDİLİR. MAL FAZLA İSE ALICIYA AİT OLUR. BEDELDE ARTIŞ OLMAZ. ÇÜNKÜ MİKTAR DEĞİL VASIFTIR. VASIF BÖLÜNEMEZ.

61. Satılan bir payın malum olmayışı da akdi fasit kılar hükmünden hareketle bir hamamın on arşınlık kısmını satın almak ebu hanife'ye göre fasitiken, ebu Yusuf ve Muhammed'e göre caizdir. Bu farklılık hangi durumdan dolayı kaynaklanmaktadır?

KULLANILAN ÖLÇÜBİRİMİNDE BELİRSİZLİK SEBEBİYLE

62. Satılan bir malın bir kısmının satıştan istisna edilmesi durumu mezhepler arasında ihtilaflı bir durumdur. Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Hanefi hukukçular belirli birürün olmayan (bahçe meyvesi) malın birkısımının istisnasını caiz görmezler. Çünkü istisna edilen kısım mechul hale gelir.
- b) Malikilere göre bu durum caizdir.
- c) Muhammed seyhani ve tahavi bunu caizolmadığını söylese de mersinani bu satışın caiz olması gerektiğini belirtir. Çünkü akde konu olması caiz olanın istisna edilmesi de caizdir.
- d) Canlı hayvanın organlarının tek başına satılması caiz olmaz. Akitten istisna etmek de caiz olmaz.
- e) Hiçbiri

E

63. Hanefiler başaktaki buğdayın, kabuktaki baklanın pirincin ve susamın satışı caiz görülürken , şafilere göre yeşil bakla, kabuklu (ilk kabuk)ceviz, fıstık ve bademin satışı caiz görmezler. Şafilere göre bu durumun sebebini açıklayınız.

AKDİN KONUSUNUN KENDİSİNDE FAYDA OLMAYAN BİR ŞEYLE GİZLİ OLDUĞU GEREKÇESİYLE

64. Hz. Peygamber sav 'in hurmayı kızarınca, başağı beyazlaşınca kadar satmayı yasakladı hadisinden hareketle Hanefilere göre bu durumdan istisna edilen durumlar hangileridir?

OLGUNLAŞMADAN YENİLEBİLİR OLMASI YADA HAYVAN YEMİ OLARAK KULLANILMASI DURUMU İSTİSNADIR. BU DURUMDA MAL MÜEKAVVİM SAYILIR.

65. Malın ve semenin teslimi ile ilgili hangileri doğrudur?

- a) Malın tartım ve ölçüm masrafları satıcıya aittir.
- b) Bedeli teslim yükümlülüğü müşteriye ait old. İçin bedelin tartılması müşteriye aittir.
- c) Bir mal satıldığında önce bedelin teslimi gereklidir. Malın mal ile takasından yada semenin semenle takasında iki taraf aynı anda teslim ederler.
- d) Menkul bir mal kabzedilmeden satımı caiz değildir. Çünkü telef olma ihtimali vardır.
- e) Telef olması halinde akdin infisah (fesh) etmediği mallarda teslimden evvel tasarrufta bulunmak caizdir. (mehir, muhalaa, kan bedeli)
- f) Hepsi

F

66. Akar (arsa)nın kabzedilmeden satımı caizdir. (ebu Hanife ebu Yusuf)

Muhammed seyhaniye göre ise hadisin mutlak oluşuna kıyasla caiz olmadığına hükmedilmiştir. ebu Hanife ve ebu Yusuf a göre bunun sebebi nedir?

AKARIN TELEF OLMA İHTİMALİ YOKTUR. (DENİZ KIYISI VE YAMAÇ HARIÇ)

67. Mal ve eşyanın parçası ve cüzü sayılan şeyler akde dahildir. Hangisi bu kapsamda değildir?

- a) Süt emziren ineğin yavrusu
- b) Satın alınan telefonun bataryası
- c) Satın alınan zeytinlikteki zeytin ağaçları
- d) Satın alınan arazideki ekin
- e) Hiçbiri

68. Akdin iki karşılığından (ivazeyn)biri olan bedel (semen mutlak olacak) ifade edilğidinde ve bilinmesi gerekir.

MİKTAR VE SIFAT

69. Bir satım akdinde malın satıldığı bedel belirlenmiş fakat miktarın cinsi belirlenmemişse aktin duru nasıl olur.(Türkiye için)

ÜLKENİN GALİP ÖDEME ARACI TL. OLD. İÇİN AKİT KURULMUŞTUR.BEDEL TL ÜZERİNDEN KABUL GÖRÜR.

70. Peşin olarak kurulan bir akdin bedeli daha sonra vaadlendirilebilir. Bu caizdir. D/Y

D

71. Mecellede tayin ile taayyün olmaz neyi ifade eder?

SEMENİN TESLİMDEN ÖNCE TASARRUFU CAİZDİR. ÇÜNKÜ ASLOLAN BEDELDİR. BANKNOTTAKİ SERİ NO DEĞİL.

72. 10 Yumurta 10 liraya satılmıştır. Satıcı yumurta sayısını 15 yapar bedeli 15 lira alırsa caizdir. D/Y

D

73. Paran olursa bu malı sana satarım. Şarttır.

ay başından sonra bu malı sana sattım. Şarttır. Caiz değildir.

TALİKİ / MUZAF

74. Satım akdinin hükmü nedir?

MÜŞTERİİÇİN MALIN, SATICI İÇİN, BEDELİN MÜLKİYETİ SABİT OLUR.

75. Mahmut, bu malı sana 10 liraya sattım dese, ali de yarısını 5 liraya aldım dese bu akit nasıl bir akit doğurur.

MAHMUT KABUL ETSE YENİ BİR AKİT OLUR VE ALİNİN TEKLİFİ İCAP OLUR.